

Az Alkotmánybíróság
részére

Budapest

Pf. 773

1535

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: IV/ 0 2 8 8 9 - 0 / 2022		
Érkezett: 2022 DEC 2 0.		
Érkezés módja		
☒ POSTÁN	☐ @	EGYÉB:
Példány: 1	Melléklet: 2	Kezelőiroda: JW

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED] az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése alapján

alkotmányjogi panaszt

terjesztek elő.

Indítvány, határozott kérelem

Kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy a nyugellátások és egyes más ellátások 2022. július havi kiegészítő emeléséről szóló 161/2022. (IV. 28.) Korm. rendelet (továbbiakban: Rendelet) 1. § (1) bekezdése "amely után a jogosultnak a nyugellátások és egyes más ellátások 2022. január havi emeléséről szóló 692/2021. (XII. 9.) Korm. rendelet 1. §-a alapján emelés (a továbbiakban: januári emelés) járt" fordulatát semmisítse meg, mert ez sérti az Alaptörvény XIII. cikkében rögzített tulajdonhoz való jogomat. A támadott rendelkezések az indítványomban kifejtettek szerint ugyanis alaptörvény-ellenesen-zárnak ki a nyugdíjemelésre jogosultak köréből.

Indítványomat a következő indokokkal kívánom alátámasztani.

1. Az indítványozói jogosultságom alátámasztásához a következőkre hivatkozom:

1.1. Az alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése alapján kezdeményezem, ugyanis a jogsérelmem az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következik be.

Számomra a Baranya Megyei Kormányhivatal 2022. május 26-tól állapított meg öregségi nyugdíjat (az erről szóló határozatot az indítványomhoz másolatban mellékelem), így elestem a Rendelet által a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (továbbiakban: Tny.) 62. § (6) bekezdése alapján elrendelt nyugdíjemeléstől, hiszen abban a szabályok szerint csak a 2021. december 31-e előtt nyugdíjba ment személyek részesülnek.

Hivatkozni kívánok arra, hogy az ebben az évben elmulasztott nyugdíjemelések csökkentik azt az alapot, amihez képest a következő években a Tny. 62. § alapján elrendelt a nyugdíjemelések hatnak majd a nyugdíjam emelésére. Tehát az alaptörvény-ellenesen

elmulasztott nyugdíjmelésnek tovagyűrűző hatása van a nyugdíjamra, így pedig a megélhetésemre.

1.2. *A támadott jogszabály közvetlenül, bírói jogalkalmazás nélkül hatályosuló rendelkezés.*

A nyugdíjmelésről a Kormány rendeletben rendelkezik, az ezzel kapcsolatos döntést sem közigazgatási, sem más jogvitában nem tudom támadni. A rendelet így közvetlenül bírói jogalkalmazás nélkül hatályosul.

1.3. Az alkotmányjogi panaszomban megsemmisíteni indítványozott rendelkezések az Alaptörvényben biztosított jogaimat sértik, személyemet, konkrét jogviszonyaimat közvetlenül és ténylegesen, aktuálisan érintik, és ennek következtében következik be a jogsérelem. Álláspontom szerint ezért indítványom az érintettség vonatkozásában megfelel az érintettség tárgyában az Alkotmánybíróság által korábbi döntéseiben - elsőként a IV/2532/2012. AB végzésben, majd részletesebben a 33/2012. (VII.17.) AB határozatban, meghatározott kritériumoknak.

A támadott rendeleti szabály sérti az Alaptörvény XIII. cikkében számomra biztosított tulajdoni várományhoz való jogomat. A T. Alkotmánybíróság a 3209/2017. (IX. 13.) AB határozat [20] bekezdésében megállapította, hogy " [...]következetes a gyakorlata a tekintetben, hogy az Alaptörvény XIII. cikkében rögzített tulajdonhoz való jog a már megszerzett tulajdont, illetve kivételes esetben a tulajdoni várományokat védi. A várományok esetében azonban a tulajdon alapjogi sérelmének megállapítására csak a jogszabályon alapuló várományok esetében kerülhet sor {23/2013. (IX. 25.) AB határozat, Indokolás [74]; 3115/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [34]; 3021/2017. (II. 17.) AB határozat, Indokolás [62]}."

A Tny. 62. § (6) bekezdése rendelkezik arról, hogy mely esetekben intézkedhet a Kormány a nyugdíjak emelése felől.

Az esetemben releváns Tny. szabály [Tny. 62. § (6) bek.] szerint az Országgyűlés felhatalmazza a Kormányt, hogy a tényleges, illetőleg a várható makrogazdasági folyamatok és adatok ismeretében a szükséges feltételek megléte esetén további kiegészítő intézkedéseket tegyen. Az Országgyűlés felhatalmazásával a Kormány döntött a kiegészítő intézkedésekről a Rendeletben, de abból önkényesen, észszerű ok nélkül kizárta azokat, akik 2022. január 1-et követően mentek nyugdíjba.

Egyéni sérelmem *tényleges és aktuális* volta külön magyarázatot nem igényel, tekintettel arra, hogy a részemre a jogszabályok alapján megállapított nyugdíjjáradék összege nem emelkedik és ezzel a tulajdoni várományomat törvényben biztosító jogaim és így az Alaptörvény XIII. cikkében biztosított tulajdonhoz való jogom is sérül.

1.4. A panaszom alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést érint, hiszen az Alaptörvény XIII. cikke védi a befizetett nyugdíjjáradék alapján jogszerűen megállapított nyugdíjat mint tulajdoni várományt. A Kormány jogalkotói hatáskörben alkotott Rendelete e tulajdoni várományt sérti meg, mivel a Rendelet figyelmen kívül hagyja az Alaptörvény XIII. cikkét illetve az ahhoz kapcsolódó, fentebb már hivatkozott alkotmánybírósági gyakorlatot.

Mindamellert az ügynek társadalmi jelentősége is van, hiszen feltehetően sok ezer vagy esetlegesen több tízezer embert érint, akik számára 2022. évben állapítottak meg nyugdíjat.

1.5. Az Abtv. 30. § (4) bekezdése az indítvány előterjesztésére határidőt állapít meg. Eszerint az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybíróság eljárása megindításának az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznolcvan nap elteltével nincsen helye.

A mai napig az Abtv. 30. § (4) bekezdésében meghatározott száznolcvan nap még nem telt a Rendelet vonatkozásában. A 180 napos határidő 2022. december 28-án telik el.

1.5. A kérdéses törvényi szabály Alaptörvénnyel való összhangjáról az Alkotmánybíróság mindeddig nem hozott döntést, így az Abtv. 31. §-ában foglalt korlátozás sem képezi a panasz előterjesztésének tárgyát.

2. Az általam panaszolt jogsértő helyzet a következőképpen állt elő:

2.1. Magyarország Kormánya a Rendelet által elrendelt nyugdíjemelést a Tny. 62. § (6) bekezdése alapján rendelte el. Ez a szabály a következőképpen rendelkezik:

(6) Az Országgyűlés felhatalmazza a Kormányt, hogy a tényleges, illetőleg a várható makrogazdasági folyamatok és adatok ismeretében a szükséges feltételek megléte esetén további kiegészítő intézkedéseket tegyen.

Az Országgyűlés a törvényi szabályokkal arra adott felhatalmazást a Kormánynak, hogy a fogyasztói árak és a gazdasági helyzet függvényében döntsön a nyugdíjemelés évközi mértékéről.

A Tny. 62. § jogalkotói indokolása szerint *„[a] 39/1999. (XII. 21.) AB határozat szerint „a nyugdíjemelés mértékére, és annak megállapítási módjára vonatkozó alkotmányos kötelezettség sem az Alkotmány 13. §-a, sem 70/E. §-a alapján nem állapítható meg. Az Alkotmányból az államnak az a kötelezettsége vezethető le, hogy olyan nyugdíjemelési mechanizmust köteles működtetni, amely egyrészt biztosítja azt, hogy a gazdaságban zajló folyamatok, a megélhetési költségek jelentős változásai a társadalombiztosítási nyugdíjak biztosítási jellegét ne veszélyeztessék, másrészt garantálja a megélhetéshez szükséges ellátáshoz való jog érvényesülését.”*

Ez alapján megállapítható, hogy a törvényi szabályozás célja a nyugdíjban részesülők megélhetésének biztosítása azokban az esetekben is, amikor a gazdasági helyzet vagy az infláció mértéke ezt a megélhetést és stabilitást veszélyeztetné. Hivatkozni kívánok e körben az Alaptörvény 28. cikkére, amely szerint a jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuluma, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

2.2. A Rendelet támadott fordulata az emelésben részesülő kör esetében visszautal a nyugellátások és egyes más ellátások 2022. január havi emeléséről szóló 692/2021. (XII. 9.) Korm. rendelet 1. §-ra és ezzel kiveszi a nyugdíjemelésben részesültek köréből azokat, akik számára 2021. december 31-e után került megállapításra a nyugdíj.

2.3. A Kormány a 2.2. pontban írtak szerinti intézkedése ellentétes a Tny. 62. §-ben megfogalmazott szabályokkal és az ahhoz fűzött jogalkotói indokolással a következők szerint. Az Országgyűlés arra adott felhatalmazást a Kormánynak, hogy a gazdasági okokból nehéz helyzetbe került nyugdíjasok esetében nyugdíjemeléssel gondoskodjon. Mivel

a gazdasági nehéz helyzet 2022. során fokozatosan állt elő, így az azokat is érinti, akik számára 2022-ben állapítottak meg nyugdíjat. A KSH havi inflációs adatai szerint 2022. januárjában: 7.9, februárjában 8.3, márciusában: 8.5, áprilisában: 9.5, májusában: 10.7, júniusában: 11.7 százalék volt az infláció. Látható, hogy azok nyugdíja is egyre gyorsabban veszít az értékéből, akik számára januárban, februárban vagy akár közvetlenül a Rendelet hatálybalépése előtt állapítottak meg nyugdíjat.

Hangsúlyozandó, hogy a Rendelet elfogadásának dátuma (IV. 28.) is azt jelzik, hogy április végével észlelte a Kormány, hogy a gazdasági helyzet és az inflációs adatok a korábbiakhoz képest romlanak. Azaz, a növekvő infláció ugyanolyan súlyosan érinti a 2022-ben megállapított nyugdíjakat is, mint a 2021. december 31-ig megállapítottakat.

Ellentétes a józan ésszel annak feltételezése, hogy egy először 2022. májusában nyugdíjban részesülő személy anyagi helyzete pusztán azért van kevésbé kitéve az inflációs nyomásnak, mert a nyugdíjmegállapítás 2021. december 31-e után volt esedékes.

2.4. A Kormány intézkedései az előző pontokban [2.1-2.3.] foglaltak okán a 2022. során nyugdíjba mentek esetében, esetemben nem alkalmasak a Tny. 62. § szabályaiban foglalt célok megvalósítására és így sértik az Alaptörvény XIII. cikkét.

E körben is hivatkozni kívánok arra, hogy a T. Alkotmánybíróság a 3209/2017. (IX. 13.) AB határozat [20] bekezdésében megállapította, "[...]következetes a gyakorlata a tekintetben, hogy az Alaptörvény XIII. cikkében rögzített tulajdonhoz való jog a már megszerzett tulajdont, illetve kivételes esetben a tulajdoni várományokat védi. A várományok esetében azonban a tulajdon alapjogi sérelmének megállapítására csak a jogszabályon alapuló várományok esetében kerülhet sor {23/2013. (IX. 25.) AB határozat, Indokolás [74]; 3115/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [34]; 3021/2017. (II. 17.) AB határozat, Indokolás [62]}."

A Tny. 62. § szerinti várományom sérül akkor, amikor a jogalkotó kirekeszt a nyugdíjmelésre jogosultak köréből, hiszen a Tny. 62. §-ben foglalt szabályok célja, hogy minden nyugdíj kiszámíthatóan tartja az értékét a gazdasági nehézségek idején is. A Rendelet sérelmezett fordulata miatt viszont ebből csak azok részesülnek, akik számára 2021. december 31-én vagy az előtt állapítottak meg nyugdíjat, de azok már nem, akik számára 2022. január 1-jén vagy ezt követően. Ezzel viszont a Rendelet nem alkalmas arra, hogy a Tny. 62. §-ben rendelt célját betöltsse és így a 2022. december 31-e után nyugdíj megállapításban részesülők esetében sérül az Alaptörvény XIII. cikkében biztosított tulajdonhoz való jog.

2.5. A tulajdoni korlátozás szükségtelen, hiszen ellentétes a Tny. 62. §-vel és a korlátozás szükségességét a Kormány nem indokolta. Ezt nem is lehetne indokolni, hiszen a gazdasági nehézségek minden nyugdíjast egyformán érintenek. Azokat is, akik 2021. december 31-e után mentek nyugdíjba.

A Rendelet 1. § szerint az érintettek nyugdíját *2022. július 1-jétől - 2022. január 1-jei visszamenőleges hatállyal - 3,9 százalékkal hivatalból kell emelni*. Értelemszerűen az emelés nem járna arra az időszakra vonatkozóan, amelyben az érintett nyugdíjas számára még nem volt nyugdíj megállapítva.

2.6. Álláspontom szerint - az előző pontokban leírt érvek és a jogalkotói indokolásának hiánya alapján - a Rendelet sérelmezett fordulata sérti az Alaptörvény XIII. cikkében számomra biztosított tulajdonhoz való alapvető jogot. Kérem ezért az Alkotmánybíróságot, hogy Rendelet sérelmezett szabályait semmisítse meg és intézkedjen a felől, hogy a

Rendelet által elrendelt nyugdíjmelés minden nyugdíjban részesülő személy számára állapítson meg a gazdaság romló helyzetének megfelelően olyan emelést, ami nem veszélyezteti a tulajdoni várományhoz való alapvető jogot.

A személyes adataimnak a T. Alkotmánybíróság oldalán történő közzétételéhez nem járulok hozzá.

 2022 december 19.

Tisztelettel:

